

KM NEWS LETTER

ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 เดือนพฤศจิกายน 2555 คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

พบกับจดหมายข่าว KM ฉบับที่ 1 ประจำเดือนพฤศจิกายน 2555 ซึ่งจดหมายข่าวฉบับนี้มีสาระดี ๆ จากการจัดเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การจัดการกิจกรรมและการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 27 กันยายน 2555 เวลา 13.00 – 15.30 น. ที่ผ่านมา ณ ห้องประชุมคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (2-402) และได้เชิญคณาจารย์จากคณะต่างๆ ทั้ง อาจารย์สุวรรณา เมธีภัทรากุล จากคณะวิทยาศาสตร์ และ อาจารย์นุชนาถ ยูอินเงาะ จากคณะสังคมสงเคราะห์ฯ มาร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์แนวทางการจัดการกิจกรรมและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งนี้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ดังกล่าวมีคณาจารย์ บุคลากร และผู้สนใจเข้าร่วมแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ รวมจำนวน 28 ท่าน ดังนี้

- คณาจารย์และเจ้าหน้าที่จากคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม จำนวน 19 ท่าน
- คณาจารย์จากคณะวิทยาศาสตร์, สังคมสงเคราะห์ฯ, บริหารธุรกิจ และนิติศาสตร์ จำนวน 7 ท่าน
- คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย จำนวน 2 ท่าน

ประเด็นความรู้ เรื่อง การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับ ระหว่างการศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งกําคําหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 4 ด้าน

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

2. ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และการจําแนกข้อเท็จจริงในหลักการทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

3. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบต่อ การเรียนรู้ของตนเอง

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ประเด็นความรู้ เรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การเรียนการสอนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม

- **อาจารย์อิสริยา ดาราทอง** จากมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียใช้เทคนิคการสอดแทรกให้นักศึกษามีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ โดยสอดแทรกเข้าไประหว่างการเรียนการสอน
- **อาจารย์เสาวลักษณ์ ลักษมีจรัลกุล** จากคณะสาธารณสุขศาสตร์ฯ ใช้เทคนิคการประยุกต์เข้ากับกิจกรรมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา คือ การเปิดอิสระในการเลือกหัวข้อทำรายงานกลุ่ม นักศึกษากลุ่มหนึ่งได้เลือกทำวิดีโอคลิปอุบัติเหตุจากการขี่จักรยานในมหาวิทยาลัยและเกิดบาดแผลขึ้น จากนั้นให้นักศึกษาสะท้อนออกมาในเชิงคุณภาพว่ากิจกรรมที่ตนเองได้ทำนั้นตอบคุณธรรม 6 ประการด้านไหน และอย่างไร โดยนักศึกษามองเห็นว่าตนเองกตัญญูต่อมหาวิทยาลัยในแง่ที่ได้ค้นหาจุดอันตรายของการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งจากประสบการณ์การสอนของอาจารย์นั้นพบว่า เป็นคุณธรรมข้อที่ตอบได้ยากในการจัดกิจกรรม
- **อาจารย์นุชนาถ ยูอันเงาะ** จากคณะสังคมสงเคราะห์ฯ ใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมจิตอาสาตามสถานที่ต่างๆ เช่น สมาคมคนตาบอด ผู้พิการ เป็นต้น จากนั้นให้นักศึกษาประเมินตนเองออกมาในเชิงคุณภาพ ยกตัวอย่างนักศึกษาท่านหนึ่งซึ่งมีรูปร่างหน้าตาไม่สะสวย รู้สึกด้อย พอมีโอกาสได้ไปช่วยเป็นจิตอาสาให้กับผู้พิการตาบอด นักศึกษาท่านนี้ได้ซึมซับความมีคุณค่าของตนเองด้านจิตใจ

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- **อาจารย์สุวรรณา เมธิภัทรากุล** จากคณะวิทยาศาสตร์มีความต้องการให้นักศึกษาได้ตัดสินใจด้วยตนเองในการเลือกกิจกรรมที่จะใช้เก็บคะแนนรายวิชาจึงกำหนดทางเลือกให้นักศึกษา เช่น การสะสมแต้ม และอธิบายถึงข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก จากนั้นนักศึกษาจะเลือกตามความสมัครใจแล้วลงลายมือชื่อไว้ในเอกสารเพื่อเป็นหลักฐานยืนยัน (จัดทำในคาบเรียนแรกของภาคการศึกษา)
- **อาจารย์เสาวลักษณ์ ลักษมีจรัลกุล** เพิ่มเติมเรื่องการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเลือกเช่นกัน คือ การให้กำหนดหัวข้อที่สนใจเพื่อจัดทำรายงานมานำเสนอ ข้อดีที่พบคือนักศึกษามีความหลากหลายและมีความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากไม่มีกรอบมาตีกันไว้ แต่อย่างไรก็ตามเนื้อหาจะมีความเชื่อมโยงกับรายวิชา

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

• **อาจารย์สุวรรณา เมธิภัทรากุล** ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย อาทิเช่น การบรรยาย และการทำแบบฝึกหัดหน้ากระดานในชั้นเรียน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงถึงความสามารถในชั้นเรียน การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้ความรู้ที่ได้รับจากชั่วโมงบรรยายมาศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง การเล่นเกมส์หรือแสดงบทบาทสมมติ เพื่อเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและกระตุ้นให้นักศึกษาอยากทำความเข้าใจกับเนื้อหา การอภิปรายแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนผ่านการเรียนรู้จากกรณีศึกษา การบรรยายพิเศษและสื่ออื่นๆ เพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้จากหลากหลายสื่อ มีโอกาสได้แสดงและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ของนักศึกษาในชั้นเรียน การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อให้ นักศึกษาได้ทบทวนเนื้อหาความรู้ที่ได้จากชั้นเรียน ฝึกทักษะการนำเสนอ ทำงานเป็นทีมและได้เรียนรู้เนื้อหาใหม่ๆ ด้วยตนเองเพิ่มเติมจากในชั้นเรียน การถามตอบเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อให้ นักศึกษาได้มีโอกาแสดงความคิดเห็น และได้แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนๆ ทำให้เข้าใจเนื้อหาและมีปฏิสัมพันธ์กันเพิ่มขึ้น การเชิญวิทยากรพิเศษหรือศิษย์เก่ามาบรรยาย เพื่อสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจในการเรียนให้กับนักศึกษา และยังเป็นเปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสได้รับความรู้และประสบการณ์จากวิทยากรและศิษย์เก่าที่ มาบรรยายพิเศษ การทำกิจกรรมนอกชั้นเรียน เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดโครงการบริการชุมชน ซึ่งจะเป็นการทำให้ นักศึกษาได้มีโอกาถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่น เรียนรู้การทำงานเป็นทีม ฝึกแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และประเมินคุณธรรมจริยธรรมของตนเอง

• **อาจารย์จากคณะนิติศาสตร์** ที่เนื้อหาวิชาสอนเป็นดับทกฎหมาย ก็จะมีกิจกรรมที่ทำ เช่น การฝึกงาน การดูงานศาล และการทำกิจกรรมศาลจำลอง เป็นต้น

• **อาจารย์นุชนาท ยูอันเงาะ** เพิ่มเติมกิจกรรมที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมคือ การให้ทำกิจกรรมวาดภาพและตีความหมายเพื่อประกอบการสอนในหัวข้อการให้คำปรึกษา ก็จะเป็นการนำภาพที่แต่ละคนวาดมาเชื่อมโยงกับบทเรียน

• **อาจารย์สุวรรณา เมธิภัทรากุล** ได้มีการฝึกทักษะภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษา โดยใช้วิธีการต่างๆ เช่น หากนักศึกษาถามคำถามเป็นภาษาไทยมาทาง Fackbook อาจารย์จะไม่ตอบและยืนยันให้นักศึกษาถามเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น อาจารย์จึงจะตอบ ซึ่งนักศึกษาก็ได้ลองเขียนผิดๆ ถูกๆ อาจารย์ก็แก้ให้หรือกับนักศึกษาที่ไม่มีคำถามอาจารย์ก็จะเริ่มจากเข้าไปทักทายก่อนโดยทักทายเป็นภาษาอังกฤษไปเรื่อยๆ นักศึกษาจะตอบเป็นภาษาไทย แต่ต่อมามีภายหลังก็พบว่านักศึกษายพยายามตอบเป็นภาษาอังกฤษแบบผิดๆ ถูกๆ แล้วก็พัฒนาดีขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งท่านอาจารย์พอใจและภูมิใจในการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นอย่างมาก

ประเด็นความรู้ เรื่อง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรม

- **อาจารย์อิสริยา ดาราทอง** จากมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียได้ประเมินจากการพฤติกรรมของนักศึกษาในการสอบหากไม่พบการทุจริตก็จะประเมินว่านักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรม
- **อาจารย์เสาวลักษณ์ ลักษมีจรัลกุล** จากคณะสาธารณสุขศาสตร์ฯ ใช้เทคนิคการประเมินเชิงคุณภาพโดยสังเกตพฤติกรรมนักศึกษาตลอดเทอมและให้คะแนนทั้งเชิงบวกเชิงลบจากนั้นนำมาตีเป็นค่าคะแนนรวมของทั้งกลุ่มเรียน เช่นการตรงต่อเวลา การมีน้ำใจช่วยจัดเก็บอุปกรณ์ การช่วยอนุรักษ์พลังงาน เป็นต้น
- **อาจารย์นุชนาท ยูธันเงาะ** จากคณะสังคมสงเคราะห์ฯ ใช้เทคนิคการเชิงคุณภาพเช่นกัน จากนั้นนำมาประเมินกลับเป็นเชิงปริมาณโดยการทำเป็น Check list ที่ให้คะแนนแบบ Rating scale
- **อาจารย์ประภาศรี คุปต์กานต์** จากคณะสาธารณสุขศาสตร์ฯ ได้นำเสนอแบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติมาศ หอมเทศได้จัดทำไว้ 4 แบบคือ 1) แบบประเมินทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2) แบบประเมินจริยธรรม 3) แบบประเมินรายงาน (ทักษะทางปัญญาและทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ) และ 4) แบบบันทึกการทำรายงานกลุ่ม

จัดทำโดย คณะกรรมการจัดการความรู้

คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม